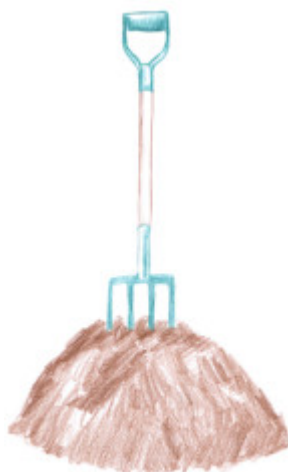

Po prohrané bitvě

 litterate.cz/nebyla-to-spatna-hra

Vidlák

28 ledna, 2023

Je dobojováno, jasným vítězem voleb je Petr Pavel, který získal víc než 58% hlasů. Andrej Babiš získal víc než 41%. Není o čem spekulovat, není důvod něco zpochybňovat, výsledek je nad slunce jasnější. My si musíme říct, co Pavlovo vítězství znamená a co nám to všem přinese.

Začnu barvotiskovou příhodou. Včera ráno jsme si picli prasátko, pěkně si ho paříme, škrábeme štětiny... a najednou telefonát. Policie. Prý abych se dostavil v příštím týdnu na stanici, protože moje psaní už natolik leží někomu v žaludku, že se to dostalo až k nim. Ne, žádné detaily nevím a asi se je ani nedozvím. Ale je to taková pěkná symbolika. Prezidentem se stal generál a nad blogery se smráká. To vše v jeden den.

A to je první výsledek voleb. Generál Pavel se nijak netajil, že bude klidu a řádu dosahovat zasahováním proti těm, kteří dělají problémy, kladou nevhodné otázky, mají pochybnosti o směřování naší země a chtěli by to jinak. Fialova vláda chce přesně to samé. Jedna a jedna jsou dvě. V tomto ohledu zřejmě Pětikolka nebude na nic čekat a generál také ne. Brzy už si policie nebude zvat blogery na stanici, ale dojde si pro ně se zatykačem.

Budu muset maličko přehodnotit své úmysly s distribucí mé knihy. Původně jsem s ní chtěl objet republiku, ale nějak si nejsem jistý, jestli to vůbec ještě stihnu. Vy, co jste mě podpořili a chcete moji knihu, tak si ji budete moci vyžádat pro zaslání domů. Již brzy ve vašich kinech...

Druhým výsledkem voleb je celkem unikátní situace, kdy jedna víra ovládla v podstatě všechny mocenské instituce v zemi. Na jednu stranu je to pro nás průšvih, na stranu druhou se poprvé od revoluce nemůže vláda vymlouvat na sněmovnu, senát, ústavní soud nebo prezidenta. Všichni táhnou za jeden provaz, mají všechnu moc a tedy i všechnu odpovědnost.

Třetím výsledkem voleb je potvrzení stávajícího stavu, který se projevil už v parlamentních volbách, ale dal se ještě svést na milion propadlých hlasů. Komunální a senátní volby už ukázaly, že se jedná zřejmě o trend, ale ještě se to dalo brát jako náhoda. Volbu prezidenta bychom už měli brát vážně a nemá smysl se na něco vymlouvat. Celkem jednoznačně se ukázalo, že v této situaci není jak vyhrát.

Řekneme si pár faktů:

Volební účast byla o dvě procenta vyšší, než v prvním kole. O cca 140 tisíc voličů. Andreje Babiše v podstatě volili všichni jeho voliči z prvního kola, pak i všichni voliči Jaroslava Bašty a ještě získal 200 tisíc dalších voličů, kteří buď k volbám v prvním kole nepřišli a nebo volili někoho z ostatních kandidátů.

Pokud to budu brát takto, pak babišova kampaň měla logiku. Babiš o nic nepřišel, získal všechny voliče od SPD, přesvědčil 140 tisíc voličů navíc, aby přišli k volbám a volili ho... a ještě posbíral nějaké drobky u ostatních kandidátů. Vzhledem k tomu, jakou kvadraturu kruhu museli jeho marketéři řešit, tak neodvedli vůbec špatnou práci. Dokázali navýšit babišův výsledek z prvního kola. Ale stejně nebylo jak vyhrát.

Z tohoto hlediska vlastně vůbec nevadilo, že Babiš mluvil o Gerasimovi, jako o vrahovi, byl poměrně hodně protiruský a byl proti Okamurovi. Stejně posbíral jeho hlasy. A pokud je neposbíral, tak místo nich dostal hlasy středových voličů, kteří mu ztrátu hlasů z SPD bohatě vyrovnali. Velký Bocian hrál vlastně docela dobrou hru, ale měl od začátku nedostatečné karty. Většinový volič nám nevěří, že jsme na pokraji války, nevěří, že se chystá jejich ožebračení a nevidí problém v omezování svobody slova. To je prostě realita. Babišova kampaň se dostala do každé domácnosti, ale s 58% voličů to nehnulo.

Na druhou stranu, díky výrazné Babišově prohře utekl Okamura hrobníkovi z lopaty. Může teď klidně vyhlásit, že to od začátku věděl, že mu bylo jasné, že oligarcha agrobaron nikdy nevyhraje, protože Babiš není autentická opozice, tou je pouze a jediné SPD a Babiš prostě není cesta. Může dodat něco o tom, že kdyby byl Pavlovým soupeřem Bašta, mohlo by to vypadat úplně jinak. Prohra Babiše značně neutralizuje chyby, které SPD před vlastní volbou udělala.

Tato volba prostě ukázala naše limity. Jestliže v minulých prezidentských volbách liberální demokracii chybělo pár desítek tisíc hlasů, teď už jim jich asi sedm set tisíc přebývalo. Když si vezmete, že za těch pět let zemřelo cca 500 tisíc lidí a nových 500 tisíc lidí dospělo a dostalo volební právo, tak máte celý volební výsledek bez problémů vysvětlen. Je nás prostě míň a zatím to na větší změnu smýšlení ve společnosti nevypadá.

Babiš může pokračovat v tom, čemu sám pomáhal teď během volební kampaně – může se stát hegemonem opozice, hlasem chudších lidí a seniorů, může se rozkročit směrem k alternativě, i k SPD. Ale i pokud to bude dělat dobře, nikdo ho nepřibere do hry. Bude mít svých 40% (nebo ANO a SPD budou mít spolu 40%), ale to nebude stačit na vládu. Těch zbylých 60% prostě volí současné směřování a naše síly jsou prostě menší, Halík... jsou kurva menší.

Nebo se Babiš může snažit dělat to, co dělal předtím, než si uvědomil, že se bez širší podpory prezidentem nestane. Být zase středovým hnutím. Ale jeho osoba je pro pětikolku tak nepříjemná, že by musel udělat předsedu hnutí z někoho jiného a sám se z politiky stáhnout a řídit to odněkud ze zákulisí.

Obě cesty hnutí ANO neskýtají žádné velké možnosti. Pokud ANO bude autenticky opoziční, tak může mít 40% hlasů, ale nikdo ho nevezme do vlády. Nebo bude středové, má šanci se sblížit s ODS, ale zároveň přijde o radikálnější voliče, bude slabší a stane se takovými druhými Modroptáky. Se vším, co to bude obnášet.

Dovolím si jednu dlouhodobou věštbu – pokud se ve společnosti nějak rapidně nezmění nálady, tak hnutí ANO sice možná vyhraje příští parlamentní volby, ale bude zase v opozici. Změna u nás nastane jedině tak, že se celá současná koalice strašlivě zdiskredituje a nebo se tu objeví nějaká jiná strana, která dokáže svým programem sebrat Pětikolce skoro milion voličů a zároveň dokáže spolupracovat s Babišem (případně i s SPD), což považuju za naprosté sci-fi.

Tyto volby podle mě ukázaly, že radikalismus na naší straně spektra nemá žádný smysl. Soutěžíme o stále stejné voliče a ani velmi vyhrocená kampaň a velmi vážná témata na tom nic nezměnila. Ani válka za humny na tom nic nezměnila, ani vysmátý ksicht Blyštivého Péti na tom nic nezměnil. A budu si muset promyslet, jestli má smysl jakékoliv další demonstrování. Pětikolka potvrdila, že má většinu. Za takových okolností bychom nejspíš byli totéž co Milion chvilek.

Babišův volební výsledek prostě ukázal čtyřicetiprocentní limity opozice a dokud se nevyplní všechny ty dezinformace, o kterých jsme mluvili, tak se se na těchto limitech nic nezmění. V této chvíli nám zbylo jedno jediné – kus té jednoty, která tu v posledních dvou týdnech vznikla. Byli jsme si schopní podat ruce a shodnout se na kandidátovi, který rozhodně nebyl bez vady. Měli bychom si to hýčkat.

